MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Európska únia

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR

Záznam z online zasadnutia pracovnej skupiny
„Partnerstvo pre politiku súdržnosti 2020+“
zo dňa 4. októbra 2021

Workshop: OP Slovensko 2021 – 2027 – cieľ 4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa

Workshop viedli:
za OP Slovensko, MIRRI SR: J. Ridzoň (GR), M. Drotár (RO)
za MPSVR SR: V. Michalovič (RO)
za MŠVVŠ SR: V. Paľková (RO)
za ÚSVRK: T. Škrabský
za MZ SR: K. Naďová (GR)
facilitátor M. Vaňo (Úrad splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti).

V úvode stretnutia bola predstavená navrhovaná štruktúra priorít, špecifických cieľov a príkladov aktivít politického cieľa 4.
Politický cieľ bude realizovaný cez týchto 7 priorít:

1) **Adaptabilný a prístupný trh práce**
2) **Kvalitné, inkluzívne vzdelávanie**
3) **Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu**
4) **Záruka pre mladých**
5) **Aktívne začlenenie a dostupné služby**
6) **Potravinová a materiálna deprivácia**
7) **Sociálne inovácie a experimenty**

V. Michalovič predstavil prioritu 1) zameranú na trh práce. Následne prioritu 2) zameranú na vzdelávanie predstavila V. Paľková. Prioritu 3) zameranú na adaptabilitu pre trh práce a prioritu 4) zameranú na začlenenie mladých na trh práce predstavili V. Michalovič spolu s V. Paľkovou. Prioritu 5) zameranú na sociálne začlenenie predstavil V. Michalovič, pričom časť zameranú na inklúziu MRK predstavil T. Škrabský. Prioritu č. 6) zameranú na najodkázanejšie osoby predstavil V. Michalovič. Rovnako aj poslednú prioritu zameranú na sociálne inovácie predstavil V. Michalovič. Podrobnejšie predstavenie jednotlivých priorít je v priloženej prezentácii. V úvode boli účastníci pracovnej skupiny oboznámení o možnosti pokladať otázky nielen ústne, ale aj písomne počas video hovoru v prostredí webex a súčasne, že majú možnosť poslať svoje pripomienky, námety na úpravu aj po ukončení videohovoru až do 11.10.2021 na adresu: partnertsvo2020+@mirri.gov.sk.

Diskusia:

J. Michalský - Banskobystrický samosprávny kraj

V programovom období 2014 – 2020 sme svedkami nedostatočnej koordinácie medzi opatreniami podporovanými z ESF a opatreniami podporovanými z ERDF. Ako sa ku koordinácii plánuje pristupovať v programovom období 2021 – 2027?

MIRRI: Väčšia koordinácia bude zabezpečená vďaka tomu, že bude len jeden operačný program.

Súčasne ho zaujímalo, či sa podpora pre MRK bude realizovať aj formou národných projektov, ako tomu je v súčasnosti.

ÚSVRK: áno, podpora sa bude realizovať aj cez národné projekty.

D. Bošanská - OZ Futuristiq

Zástupkyňa OZ Futuristiq sa zaujímala, či je potrebné aby lektori spĺňali pedagogické vzdelávanie, pretože vo veľa prípadoch by mohla byť podpora smerovaná aj do občianskeho vzdelávania?

MŠVVŠ: Nie vo všetkých typoch vzdelávania bude vyžadované pedagogické vzdelávanie. Uvedené bude závisieť od typov podporených aktivít.

Z. Hradská - Bratislavský samosprávny kraj

Navrhuje nahradiť pojem „asimilácia“ iným pojmom, nakoľko má negatívny význam. Ďalej vnímajú, že podpora má byť zameraná na komunitné centrá. Pôjde o podporu komunitných centier podľa zákona o sociálnych službách? Navrhujú doplniť aj podporu pre špecializované centrá komunitného typu zamerané na demenciu, alzheimer prípadne autistické spektrum. Malo by ísť o centrá poskytujúce sociálnu službu, teda v zmysle zákona o sociálnych službách. Čiže, nielen aby išlo o deinštitucionalizáciu sociálnych služieb. Uvedomujú si, že sú zahrnuté v pláne obnovy, avšak by uvítali ich zahrnutie aj do OP SK.

MPSVR: uvíta predloženie pripomienok písomnou formou, pričom k otázke týkajúcej sa komunitných centier uviedlo, že áno podpora má ísť pre komunitné centrá podľa vymedzení stanovených zákonom. Vo vzťahu k špecializovaným centrám MPSVR po prijatí pripomienok písomnou formou tieto prediskutuje s vecným gestorom na ministerstve a písomne odpovie.

Ďalej BSK navrhuje, aby boli oprávnené kompletné investičné náklady pri obnove škôl a to výstavba, prestavba, rekonštrukcia škôl a to aj keď je im známe, že sú zahrnuté v súčasnom IROP, požadujú pre naďalej pretrvávajúci investičný dlh. Aj keď vnímajú zameranie napr. na úpravu učební, alebo debarierizáciu, uprednostnili by, aby bol zvolený komplexný prístup.

MŠVVŠ: v rámci návrhu OP sú zahrnuté aj výdavky na komplexné investície týkajúce sa nadstavby, prístavby, dostavby škôl. Uvítajú, ak pripomienka bude poslaná písomne a vyjadria sa k nej.

MIRRI: komplexný prístup MIRRI podporuje, avšak pri rešpektovaní základného princípu efektívnosti. Ohľadne nahradenia pojmu „asimilácia“, ďakujeme za podnet a pojem bude nahradený.

BSK: pošle pripomienky písomne.

M. Machajdíková – Nadácia SOCIA

Znenie dokumentu pôsobí, že stále vládne rezortizmus, pretože niektoré časti obsahujú prijímateľov zatiaľ čo iné nie, alebo niektoré časti obsahujú aj či aktivity budú realizované cez národné projekty, alebo formou dopytovo orientovaných projektov. Pri sociálno-právnej ochrane, alebo k násiliu sa uvádzajú úplne presne typy aktivít, ktoré sa plánujú podporovať, avšak na druhej strane pri podpore rozvoja služieb na komunitnej úrovni je to tak široko postavené, že to môže zahŕňať aj zariadenia, na ktoré sa pýtala pani Hradská. Keď sa plánuje, kvôli mustre OP v budúcnosti zostručňovať text, tak existuje obava, že zostručnenie nebude prebiehať v tých častiach, ktoré majú veľkú mieru detailu (tam si to, gestori ustrážia) a naopak sa bude zovšeobecňovať znenie, ktoré už teraz je postavené veľmi široko.

Ak si prečítajú aktivity, tak tam je všetko, čo by požadovali, avšak ak si prečítajú popis, tak vnímajú, že sa vo veľa oblastiach nepočíta s mimovládnymi neziskovými organizáciami, alebo inými organizáciami, ktoré tiež poskytujú dané služby a sú neštátne. Napr. v oblasti zamestnávania má monopol úrad práce a uvádza sa že majú vyhľadávať NEET, ale už dnes to individualizované poradenstvo robia MVO. Uvedené je aj v poradenstve, dlhovom poradenstve, v rodinnom poradenstve psychologickom atď. U všetkých sa rovno počíta, že to bude robiť úrad práce. Prečo je to takto rámcované?

Nadrezortnosť sa poradilo dostať iba do časti sociálne inovácie. K tomu sú otázky, čo sa považuje za sociálnu inováciu, aké podmienky má projekt spĺňať, aby bol považovaný za inovatívny? Odporúča pri sociálnych inováciách používať formu dopytovo orientovaných projektov. Pripomienky pošle aj písomne.

MPSVR: doplnia text, do každej časti, že aktivity budú podporené buď cez NP, alebo cez DOP. MPSVR ešte raz prezrie text, nakoľko sú presvedčení, že MVO je zahrnutý vo všetkých relevantných špecifických cieľoch. Napríklad pri neaktívnych osobách, tým, že nie sú v evidencii uchádzačov o zamestnanie nemá na nich úrad práce dosah a tam sa preto počíta s MVO. V oblasti sociálneho začlenenia sa rovnako počíta s podporou neziskových organizácií. MPSVR sa pokúsi sprecizovať text tak, aby zapojenie MVO bolo z neho zrejmé. K rezortizmu je potrebné uviesť, že v zmysle kompetenčného zákona vyplýva kompetencia v adaptabilite v zamestnanosti MPSVR a adaptabilite vo vzdelávaní MŠVVŠ. Je však potrebné uviesť, že existuje celonárodná stratégia celoživotného vzdelávania, ktorá to celé zastrešuje. Pri formulovaní priority zameranej na adaptabilitu bola úzka spolupráca MPSVR a MŠVVŠ. Ďalším priestorom pre spoluprácu nielen rezortov, ale aj aktérov na miestnej úrovni sú aktivity zamerané na mladých (Záruka pre mladých).Formou dopytových výziev sa plánuje podporiť práve multidisciplinárny prístup. K inováciám bolo uvedené, že je veľmi ťažké zadefinovať jednotlivé výzvy. Preto zriadili národné kompetenčné centrum pre sociálne inovácie. Uvedené napomôže pri definovaní podmienok a očakávaných výsledkov pri každej výzve zameranej na inovácie. MPSVR má dohodu s partnermi, že prioritu zameranú na sociálne inovácie bude zastrešovať za spolupráce s partnermi aby odstránili akékoľvek administratívne bariéry nadrezortnej spolupráce.

J. Žišková – Nadácia Pontis

Je zrejmé, že dokument nie je písaný jednu rukou, je tam rôzna miera detailu. Sociálne inovácie by mali byť horizontálne, cez celý operačný program. Dostali sa len do PO4 a aj to, len vyšpecifikované na vymedzené oblasti. Pritom sociálna inovácia môže byť aj v oblasti životného prostredia. Tým, že sú zahrnuté len pre určité oblasti PO4 sa zbytočne limitujeme. V ktorej fáze chceme inováciu podporovať, či v úvodnej fáze, alebo vo fáze testovania inovácie, alebo fáze, kedy sa inovácia šíri. Pripomienku bude daná aj písomne. Ďalšou oblasťou je problém s limitom pomoci de minimis do výšky 200 000 €, ktorá pre organizácie, ktoré sú väčšie a skúsenejšie v implementácii projektov je pre ne nedostatočná. Otázkou preto je, či sa touto oblasťou na vládnej úrovni niekto zaoberá? Uvítali by, aby sa v operačnom programe vyznačilo, čo pôjde cez národné projekty a čo cez dopytovo orientované projekty a čo pôjde cez integrované územné stratégie?
MPSVR: Z dôvodu, že sociálne inovácie sú limitované zdrojom ESF+ je potrebné ich zamerať len na inovácie v oblasti podpory PO4. Zámerom MPSVR je formulácia výziev na sociálne inovácie v spolupráci s partnermi. Z diskusií aj vyplynie, v ktorej fáze sa plánuje inovácia podporiť. Ohľadne limitu štátnej pomoci, tak v oblasti zamestnanosti ten limit bude platiť aj v budúcnosti, ale v prípade sociálneho začlenenia sa MPSVR bude snažiť nelimitovať tie aktivity, kde to je možné. Ohľadne toho, či bude podpora realizovaná formou národného, alebo dopytovo orientovaného projektu, to sa pokúsi MPSVR precizovať (MIRRI: prílišná miera detailu môže v budúcnosti spôsobiť komplikácie). Ohľadne toho, či niektoré aktivity budú podporované cez IÚS, tak ešte prebieha diskusia, avšak primárne všetky špecifické ciele PO4 budú riadené predovšetkým centrálne zo strany zainteresovaných subjektov.
MIRRI: Aktivity ESF+ sa plánujú implementovať mimo IÚS, avšak keďže v PO4 sú plánované aj ERDF aktivity, tak z nich plánujeme niektoré aktivity do mechanizmu ITI zaradiť. K tomu už bolo aj uskutočnené stretnutie so zástupcami regionálnej samosprávy, kde MIRRI prezentovalo, ktoré aktivity by si predstavovalo realizovať cez ITI. Ešte momentálne nevieme jednoznačne určiť, ktorá aktivita bude realizovaná cez ITI a ktorá nie, ale práve na to slúži partnerský dialóg a z toho vyplynie ktoré aktivity PO4 za fond ERDF budú v OP určené na podporu cez ITI. Súčasne si dovoľuje požiadať partnerov, aby predostreli, ktoré aktivity si vedia predstaviť, že by boli realizované cez ITI systém.

Ján Michalský – Banskobystrický samosprávny kraj

Navrhujú doplniť do špecifického cieľa venovanému zamestnanosti samostatnú aktivitu zameranú na znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie 50 +, nakoľko táto skupina je dlhodobo v úzadí pričom zamestnávanie tejto pracovnej skupiny považujú za rovnako dôležité ako iné skupiny.

Michaela Mudroňová – Človek v ohrození

S neverejnými poskytovateľmi služieb zamestnanosti sa počíta v rámci priority zameranej na zamestnávanie, čo vítajú, a chceli by vedieť či bude priama spolupráca medzi neverejnými poskytovateľmi a úradmi práce, napríklad či budú mať prístup k informačnej databáze o uchádzačoch a či bude možné kombinovať prácu úradov práce a neverejných poskytovateľov služieb zamestnanosti?

MPSVR: Zámerom MPSVR je, aby tam kde je to v prospech klienta úrady práce spolupracovali s neverejnými poskytovateľmi služieb a je aj jedna plánovaná aktivita zameraná na spoluprácu štátnych a neštátnych poskytovateľov služieb zamestnanosti.

Zhrnutie: Komunikácia s partnermi k PO 4 bude ďalej pokračovať a pripomienky k obsahovej časti je možné zaslať na Partnerstvo2020+ do 11/10/2021.

Príloha: Programové obdobie 2021-2027_